

Plan S a cOAlition S – Evropská iniciativa otevřeného přístupu

Tomáš Valenta
1. ročník bakalářského studia

11. prosince 2018

1 Úvod

Science Europe¹ spustila 4. září 2018 iniciativu Plan S, jejímž cílem je do 1. ledna 2020 zajistit, aby vědecké publikace z každého výzkumu, který byl financován členy iniciativy, byly bez čekací lhůty zveřejněny ve vědeckých časopisech (dále také jen „časopis“), které dodržují pravidla otevřeného přístupu (Open Access² – dále také jen „OA“), na platformách dodržující pravidla OA, v některém z vědeckých časopisů, který se zároveň zavázal přejít na plnohodnotný OA, nebo zpřístupnit finální verzi publikací v některém z OA repozitářů. Iniciativa je výsledkem spolupráce mezi představiteli členů konsorcia, Marc Schiltz³, Robert-Jan Smits⁴ a Vědecké rady Evropské rady pro výzkum⁵.

Zároveň s touto iniciativou bylo vytvořeno konsorcium cOAlition S⁶, které sdružuje 13 národních vědeckých institucí a 3 nadace, které iniciativu Plan S chtějí implementovat.

---

¹asociace hlavních evropských institucí pro výzkum a financování výzkumu – <https://www.scienceeurope.org/>

²požadavky otevřeného přístupu ve vědeckých publikacích rozvedeny v části eseje „Popis“

³prezident Science Europe

⁴vyslanec evropské komise pro otevřený přístup (Open Access Envoy of the European Commission)

⁵spolu s prezidentem tvoří Vědecká rada (Scientific Council of the European Research Council (ERC)) řídicí orgán Evropské rady pro výzkum

⁶<https://www.coalition-s.org/>

2 Cíle

Kromě výše zmíněného zajištění zveřejňování v souladu s principy OA ustanovuje Plan S ještě následujících 10 principů:

1. Autoři si ponechávají autorská práva bez omezení a všechny výsledky výzkumu jsou zveřejněny pod svobodnou licencí, ideálně pod „Creative Commons Attribution Licence CC BY 4.0“⁷. Licence by měla splňovat požadavky ustanovené Berlínskou deklarací (viz částí eseje „Popis“).
2. Členové cOAlition S⁸ (dále jen „členové“) musí hlídat dodržování stanovených kritérií⁹ na otevřenost, kvalitu a formát publikací, které podporované OA vědecké časopisy a platformy musí splňovat.
3. Pokud žádné takové časopisy nebo platformy neexistují, členové poskytnou odpovídající podporu a pobídnutí pro jejich vznik.
4. V příhodných případech jsou poplatky spojené s publikací v OA časopisech pokryty členy nebo univerzitami, ne jednotlivými výzkumníky. Všichni vědci by měli mít právo zveřejňovat svůj výzkum bezplatně, a to i v případě že pracují pod institucí, která si to nemůže dovolit.
5. Výše míry příspěvků konsorcia na pokrytí publikačních poplatků¹⁰ v OA časopisech bude napříč Evropou standardizována a zároveň bude stanovena maximální hranice těchto příspěvků.
6. Členové se budou snažit přimět univerzity k adopci stejných cílů a strategií. Jedním z účelů takové adopce je zpřehlednění a také zprůhlednění celého procesu.
7. Všechny výše zmíněné principy by se měly týkat všech druhů vědeckých publikací, ale v případě monografií a knih se počítá s pozdějším datem přechodu na tyto principy, než je 1. ledna 2020.
8. Je brána v potaz důležitost otevřených archivů a repozitářů pro vědecká díla, především kvůli dlouhodobé archivační funkci a potenciálu pro redakční inovace.
9. Hybridní vydavatelský model¹¹ není kompatibilní s výše uvedenými principy.
10. Členové budou sledovat dodržování výše uvedených principů a sankcionovat jejich porušování.

---

⁷Dílo se smí sdílet a upravovat za podmínky, že je uveden autor a že na dílo nejsou vztažena žádná další právní omezení.

⁸„funders“ – poskytovatelé finanční pomoci, které cOAlition S sdružuje (jejich seznam naleznete v části eseje „Popis“)

⁹<https://www.coalition-s.org/feedback/> – sekce 9

¹⁰Article processing charge (APC)

¹¹V takovýchto časopisech jsou s otevřeným přístupem jen publikace, u kterých někdo zaplatil vydavateli časopisu publikační poplatek.

Podrobnější doporučení pro implementaci Plan S byly vydány 27. listopadu 2018 a do 1. února 2019 je k nim otevřen formulář pro veřejnou zpětnou vazbu. Na rok 2023 je potom naplánováno přezkoumání výsledků a metod iniciativy, především ohledně dohodnuté transformace vydavatelských modelů některých vědeckých časopisů a přístupu k publikacím předplacených časopisů přes OA repositoře. Pro implementaci iniciativy byla vytvořena složka pod vedením John-Arne Røttingen (RCN) a David Sweeney (UKRI), která má zajistit rychlou a efektivní spolupráci a pomoci s praktickou implementací základních principů.

3 Historie

Iniciativa Plan S se opírá o řadu předešlých prohlášení a principů. V rámci hnutí OA se jedná především o Budapeštskou iniciativu otevřeného přístupu¹²¹³, která vznikla 22. února roku 2001 po konferenci Open Society Institute¹⁴ a která ustanovuje definici OA obsahu jako volně přístupného na veřejném internetu, povolující uživatelům neomezenou legální manipulaci bez finančních, právních nebo technických omezení kromě těch, které vyvstávají při získávání přístupu na samotný internet. Jediné vznesené omezení je právo autora na zachování integrity jeho díla a právo být jako autor uveden.

Druhá z definic, o nichž se hromadně referuje jako o „BBB definition“, byla Bethesda Statement on Open Access Publishing, která vznikla 11. dubna 2003 za účasti 24 lidí z Howard Hughes Medical Institute¹⁵, kteří definovali OA vědecký časopis jako vědecký časopis, který dává volný, neodvolatelný a celosvětový přístup k obsahu, který potom může být kopírován, používán, rozmnožován, přenášen, veřejně vystavován a může z něj být odvozováno, to všechno na jakémkoli digitálním médiu pro jakékoli účely, pokud je zároveň řádně uveden autor. Dále prohlášení ještě stanovuje že takové dílo má být neprodleně po publikaci uloženo na alespoň jeden on-line repozitář.

Poslední definice byla vzata z Berlínské deklarace o otevřeném přístupu ke znalostem ve vědě¹⁶¹⁷. Vznikla 22. října 2003 při konferenci Max Planck Society¹⁸ a shrnula požadavky na OA příspěvky, jak z pohledu co se s nimi může dělat, tak i z pohledu jejich archivace a zodpovědnosti za ni. Následná konference v roce 2005 dala vzniknout definicím, kterým dnes často říkáme „zelený“ (přístup k publikacím poskytují autoři přes OA repozitáře) a „zlatý“ (přístup k publikacím poskytují vydavatelé přes OA vědecké časopisy) otevřený přístup, které jsou dohromady známy jako Open-access mandate. K desetiletému výročí konference bylo vydáno prohlášení oznamující, že cílem je, aby 90 % vydaných vědeckých publikací bylo otevřeně přístupných.

Cíle prakticky totožné s Plan S (rokem 2020 budou všechny evropské vědecké publikace volně dostupné) byly v květnu 2016 oznámeny evropskou Radou pro konkurenceschopnost¹⁹. Existence konkrétního plánu pro dosažení těchto cílů byla oznámena 11. července 2018 institutem Science Europe.

Robert-Jan Smits uvedl, že částečnou inspirací pro iniciativu byla i dohoda z roku 2017 mezi pěti vydavateli časopisů o volném přístupu k publikacím, které jsou financovány z Bill & Melinda Gates Foundation. Dohoda byla označena za prozatímní a její hlavní účel byl umožnit publikaci obsahu, které díky přísné OA politice nadace nebylo možno v těchto časopisech vůbec publikovat.

¹²Budapest Open Access Initiative

¹³K 14. únoru 2016 čítá počet podporovatelů více než 5932 jednotlivců a 837 organizací.

¹⁴dnes už vystupuje pod jménem Open Society Foundation – <https://www.opensocietyfoundations.org/>

¹⁵https://en.wikipedia.org/wiki/Howard_Hughes_Medical_Institute

¹⁶Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities

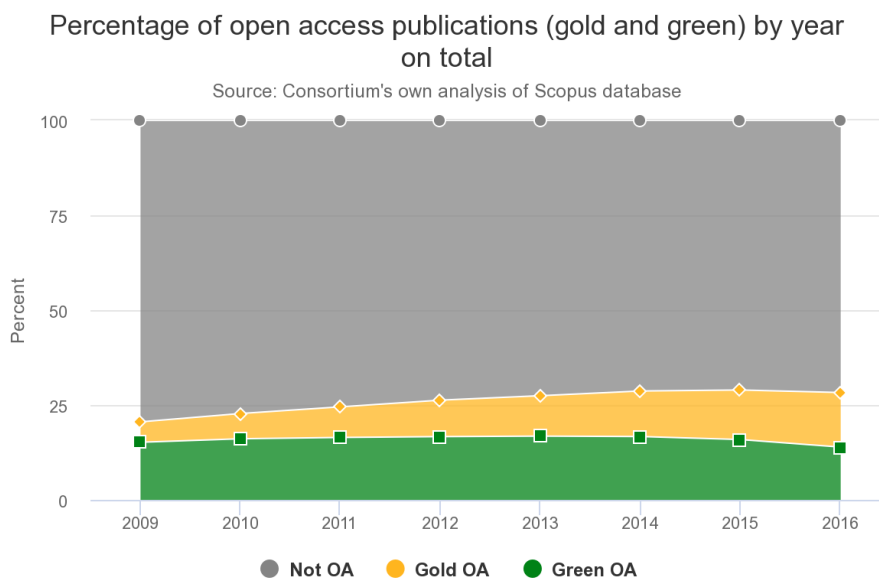
¹⁷V dubnu 2016 měla deklarace 609 podporovatelů.

¹⁸https://en.wikipedia.org/wiki/Max_Planck_Society

¹⁹[https://en.wikipedia.org/wiki/Competitiveness_Council_\(COMPET\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Competitiveness_Council_(COMPET))

Ačkoli se procentuální množství publikací s OA pomalu zvětšuje, byly vysloveny názory, že touto rychlostí se k plnému pokrytí nikdy dostatečně nepřiblížíme. Počet OA publikací se mezi roky 2009 a 2016 zvětšil z 20,6 % na 28,3 %. Tento nárůst měl zcela na svědomí zlatý OA, zastoupení zeleného OA bylo v roce 2016 dokonce menší než v roce 2009 (viz Obrázek 1). Mezi lety 2012 a 2016 byl potom spolu s nárůstem OA časopisů zaznamenán ještě větší nárůst hybridních časopisů (viz Obrázek 2).

Obrázek 1: Procentuální zastoupení OA publikací členů konsorcia Open Science. (2018-11-28)

Obrázek 2: Procentuální zastoupení hybridních časopisů (Hybrid), OA časopisů (Open-access), časopisů s předplatným (Subscription only) a časopisů s čekací periodou (Delayed OA). (2018-11-29)

Obrázek 3: Procentuální zastoupení článků vydaných členy Plan S a cOAlition S. (2018-11-30)

PUBLISHING MODELS

Worldwide, the proportion of subscription-only journals* shrank between 2012 and 2016, giving way to more open-access (OA) and hybrid journals.

*From Scopus database. Hybrid journals are subscription titles that allow authors to make individual papers open for a fee.

©nature

Table 1: Plan S: Share of Scholarly Articles in Context

Scholarly articles in 2017...	Shares of Global Research Articles	Share of Global OA Output
Plan S Funders Share of Global Output	3.3%	4.1%
Plan S Countries Share of Global Output	15%	18.4%
Plan S Funders Share of their Countries Output	22%	n/a
EU proportion of Global Output	26%	32.8%
Plan S Funders' Share of Global Output including equivalent level of funder coverage from Germany	3.9%	4.9%

4 Popis

Mezi členy cOAlition S finančně podporující Plan S patří národní vědecké instituce Rakouska, Finska, Francie, Irska, Itálie, Lucemburska, Nizozemska, Norska, Polska, Slovinska, Švédska a Spojeného království. Mezi neziskové organizace podporující tuto iniciativu patří Bill & Melinda Gates Foundation, Wellcome Trust a Bank of Sweden Tercentenary Foundation. Celý projekt je koordinován pod vedením Science Europe, s podporou Evropské unie a Evropské rady pro výzkum. Vizi projektu podpořila prohlášením řada mezinárodních institucí a jednotlivců (např. iniciativa OpenAIRE, nebo rakouský politik Heinz Faßmann). V rámci snahy o standardizaci publikačních poplatků spolupracuje cOAlition S také s iniciativou Efficiency and Standards for Article Charges (ESAC).

cOAlition S se snaží neupřednostňovat žádný z možných způsobů OA publikování – věří že na trhu je potenciální volné místo pro nové inovativní způsoby OA publikování. Členové plánují podepsat a implementovat Deklaraci o hodnocení výzkumu ze San Franciska²⁰, jenž se snaží minimalizovat míru, do jaké je vnímaná důležitost obsahu ovlivněna impakt faktorem²¹ vědeckého časopisu, v němž byl obsah publikován.

Možné způsoby publikace a specifikace implementace Plan S jsou ještě stále otevřené a mohou se měnit. V současné době existují 3 hlavní cesty, mezi kterými si lze při publikování splňující kritéria Plan S vybírat. Iniciativa plánuje spolupráci s organizacemi Directory of Open Access Journals (DOAJ) a Directory of Open Access repositories (OpenDOAR), aby mohly vzniknout databáze časopisů, platform a repozitářů, které splňují požadavky kladené na publikaci splňující kritéria Plan S. Takové databáze by měly značně ulehčit hledání a výběr příhodných metod publikování.

První cestou splňující kritéria publikace podle Plan S je publikace v OA časopise nebo na OA platformě, která splňuje kromě kvalitativních požadavků, jako používání DOI, přístup k full textu, kvalitní metadata, dlouhodobá archivace a strojová čitelnost také následující požadavky týkající se volného přístupu:

1. Okamžitý volný přístup ke všem publikacím hned po vydání.
2. Možnost publikování pod licencemi CC BY 4.0, CC BY-SA 4.0²² a CC0²³.
3. Umožnění autorům ponechat si práva k publikaci.
4. Existence kvalitního systému pro recenzování publikací, který je relevantní k příslušné disciplíně. Informace o takovém systému musí být veřejně k dispozici.
5. Možnost vzdání se, nebo snížení publikačních poplatků pro autory ze zemí s nízkým nebo středním příjmem.

---

²⁰San Francisco Declaration on Research Assessment

²¹Průměrný počet citací průměrné publikace v daném časopise.

²²Oproti CC BY je při upravení díla nutno zachovat stejnou licenci.

²³Vzdání se všech práv.

6. Neexistence sesterských časopisů s velkým překryvem recenzentů (v těchto případech se časopis/platforma považuje za hybridní).

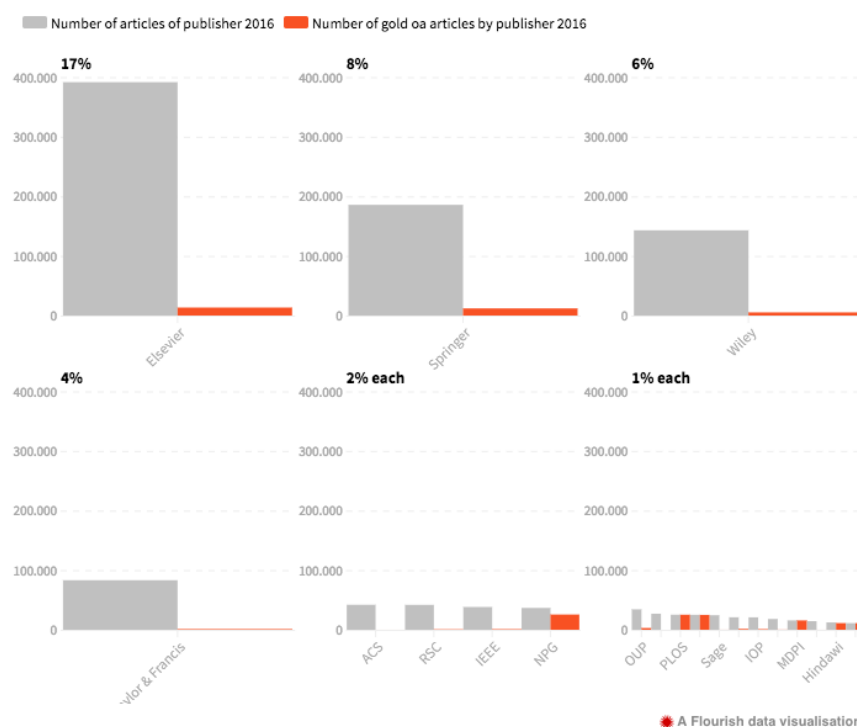
Druhou cestou je, zároveň s publikováním v časopise, nahrát buď verzi obsahu publikovanou v časopise²⁴ nebo přijatý autorský manuskript²⁵ publikace do OA repozitáře splňujícího kritéria Plan S.

Třetí cestou je publikace v hybridním časopise, který se zároveň jasně zavázal, že ke stanovenému datu přejde na plnohodnotný OA model.

Obrázek 4: Podíl vydavatelů časopisů na trhu a zastoupení zlatých OA článků u jednotlivých vydavatelů ze stránek iniciativy ESAC. (2018-11-29)

Top 20 publishers

Global market share and open access gold shares

cOAlition S dále také doporučuje dodatečně archivovat publikace, výzkumná data, preprinty²⁶ a další možné výsledky výzkumu v otevřených repozitářích.

²⁴Version of Record (VoR)

²⁵Author's Accepted Manuscript (AAM)

²⁶Zveřejněná publikace, která ještě neprošla recenzním řízením.

5 Rozbor

Předpokládaný dopad Plan S na tržní kapitalizaci vědeckých publikací je pokles o 0,1 % do roku 2022. To je ovšem pravděpodobně ten nejmenší problém, kterému iniciativa čelí. Kromě pochyb o časovém plánu ze strany švédské národní vědecké instituce, a nesouhlasem s nařizováním (oproti pouhému silnému doporučení) ze strany německé národní vědecké instituce²⁷ má plán hned několik vysoce rizikových částí, které jsou předmětem nejedné kritiky, jak od vydavatelů, tak od již zmíněných národních institucí a samotných vědců²⁸.

Problémy začínají již u definicí jednotlivých cest k OA – celá větev zeleného OA je prezentována spíše jako možná existující alternativa, ne jako plnohodnotná cesta, nehledě na nejasnou politiku ohledně stávající sítě repozitářů a jejich rolí²⁹.

Zakázání publikování i v hybridních časopisech, diskvalifikující zhruba 85 % existujících časopisů, značně omezí možnost kolaborace s výzkumníky nefinancovanými členy cOAlition S (kteří by potom také museli publikovat jen schválenými cestami) a tím je výrazně omezována akademická svoboda.

Celý systém vypadá nakloněn zlatému OA, ale i v rámci něho vyvstávají nečekané problémy. Při celosvětově rostoucím počtu článků (přibližně každých 9 let se počet vycházejících článků zdvojnásobí) je stále těžší najít ty skutečně důležité, tento trend by se mohl projevit zvýšením publikačních poplatků kvalitních časopisů. Mnoho autorů, kteří si náhle nemohou dovolit publikovat ve kvalitních časopisech, ale kvůli financování musí publikovat s OA, potom bude nuceno publikovat v časopisech, které se specializují na nízkou kvalitu a velký počet vydaných článků. Impakt faktor bude v nějaké formě pořád existovat a ideály Deklarace o hodnocení výzkumu ze San Franciska zůstanou nenaplněny. Přenesením poplatků ze čtenáře na autora se navíc ztratí určitá úroveň kontroly kvality, kdy v zájmu čtenáře bylo platit jen za kvalitní obsah a tím odměňovat kvalitu.

---

²⁷Německo i z tohoto důvodu členem cOAlition S zatím není.

²⁸Jedním z předních kritiků je švédská biochemička Lynn Kamerlin, jejíž otevřený dopis sesbíral více než 950 podpisů.

²⁹Je jim přisuzován především jen archivační účel (viz Finch report z roku 2012).

6 Závěr

Pokud Plan S zůstane nekompromisní ohledně alternativních metod otevřeného přístupu (hybridní časopisy, časopisy s čekací periodou, přímé sponzorování časopisů institucemi), bude nejkritičtější místem implementace pravděpodobně systém stanovování výše příspěvků na publikaci³⁰, bez kterého Plan S v současné podobě nemůže dobře fungovat.

Písmeno „S“ v názvu Plan S má prý znamenat „science“, „speed“, „solution“ nebo „shock“, a přinejmenším „shock“ určitě znamená. Rizika pro evropskou vědeckou komunitu (izolace, znehodnocení existujícího peer-review aparátu) jsou nepochybná, ale stejně tak jsou nepochybné i přínosy OA. Preference zlatého OA, nedostatečná rozpracovanost zeleného OA a nesmlouvavé nároky na formu, ve které je obsah publikován (nemožnost publikovat jako CC BY-NC³¹, preprint publikace na OA repozitářích nestačí pro splnění kritérií Plan S) staví mnoho autorů do pozice, která je v rozporu jak s jejich kariérními, tak osobními ideály. Čas ale ještě zbývá, Plan S není dosud hotový, doufejme tedy, že si iniciativa z kritiky něco vezme, ale že si zároveň ponechá alespoň část nekompromisnosti, která je v boji za OA nesporně důležitá.

---

³⁰Publikační poplatek se např. v Elsevier pohybuje mezi 150 \$ a 5000 \$.

³¹stejně jako CC BY, ale dílo navíc nesmí být komerčně využíváno

Reference

- [1] Open access cz. <http://openaccess.cz/en/>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [2] Gates foundation oa publishing. <https://go.nature.com/2QmGgsL>, 2017. Navštíveno 2018-11-28.
- [3] Trends for open access to publications. https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-policy/open-science/open-science-monitor/trends-open-access-publications_en, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [4] Cc licenses. <https://creativecommons.org/licenses/>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [5] coalition s. <https://www.coalition-s.org/>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [6] Open access - wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Open_access, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [7] Sci-hub - wikipedia. <https://en.wikipedia.org/wiki/Sci-Hub>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [8] Sci-hub. <https://sci-hub.tw/#about>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [9] Peer review - wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Peer_review, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [10] Scientific journal - wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Scientific_journal, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [11] Impakt faktor - wikipedia. https://cs.wikipedia.org/wiki/Impakt_faktor, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [12] Scholarly peer review - wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Scholarly_peer_review, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [13] Article processing charge - wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Article_processing_charge, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [14] Bethesda statement on open access publishing - wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Bethesda_Statement_on_Open_Access_Publishing, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [15] Budepest open access initiative - wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Budapest_Open_Access_Initiative, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [16] Berlin declaration. <https://openaccess.mpg.de/Berlin-Declaration>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.

- [17] Principles on the transition to open access. https://www.scienceeurope.org/wp-content/uploads/2015/10/SE_POA_Pos_Statement_WEB_FINAL_20150617.pdf, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [18] Making full and immediate open access a reality. <https://www.nwo.nl/en/news-and-events/news/2018/11/coalition-s-making-full-and-immediate-open-access-a-reality.html>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [19] Accelerating the transition to full and immediate open access to scientific publications. <https://bit.ly/2Q1H5UK>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [20] Přehled reakcí na plan s. <https://e-zdroje.vsb.cz/plan-s-prehled-reakci/>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [21] Making oa a reality by 2020. <https://www.scienceeurope.org/making-open-access-a-reality-by-2020/>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [22] Oxford oa and plan s. <http://openaccess.ox.ac.uk/2018/10/10/plan-s-coalition-s-science-europe-oa/>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [23] 11 eu nations just kicked off a plan to make public science free for all of us. <https://bit.ly/2MRp7Gq>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [24] Response to plan s from academic researchers: Unethical, too risky! <https://forbetterscience.com/2018/09/11/response-to-plan-s-from-academic-researchers-unethical-too-risky/>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [25] Plan s - wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Plan_S, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [26] News views: Potential impact of plan s. <https://deltathink.com/news-views-potential-impact-of-plan-s/>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [27] Efficiency and standards for article charges. <http://esac-initiative.org/>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [28] Radical open-access plan could spell end to journal subscriptions. <https://www.nature.com/articles/d41586-018-06178-7>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [29] Funders flesh out details of europe's bold open-access plan. <https://www.nature.com/articles/d41586-018-07557-w>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.
- [30] Arguments over european open-access plan heat up. <https://www.nature.com/articles/d41586-018-07386-x>, 2018. Navštíveno 2018-11-28.

- [31] Elsevier pricing. <https://www.elsevier.com/about/policies/pricing>, 2018. Navštíveno 2018-11-30.
- [32] Finch report. <https://www.acu.ac.uk/research-information-network/finch-report-final>, 2012. Navštíveno 2018-11-30.

Metadata v DC

```
<link rel="schema.DC" href="http://purl.org/dc/elements/1.1/">
<meta name="DC.Title" content="Plan S a cOAlition S, Evropská iniciativa
otevřeného přístupu">
<meta name="DC.Creator" content="Tomáš Valenta">
<meta name="DC.Subject" content="Open Access initiative">
<meta name="DC.Description" content="Esej popisuje cíle, plán, předchůdce
a problémy evropské iniciativy Plan S a konsorcia cOAlition S. Dále
se zabývá reakcemi veřejnosti, členských států, vědecké komunity a
vydavatelů vědeckých časopisů na tuto iniciativu a na obecný problém
Open Access. V závěru se snaží zodpovědět jestli je iniciativa revolučním
krokem pro vědu a výzkum, nebo nepraktický pokus o realizaci OA ideálu.">
<meta name="DC.Date" content="2018-12-11">
<meta name="DC.Type" content="Text">
<meta name="DC.Format" content="application/pdf">
<meta name="DC.Language" content="CS">
```